

Zítří si připomeneme 80 let od přehlídky Československé samostatné obrněné brigády v Praze

29.5.2025 - | Vojenský historický ústav Praha

Dne 30. května 1945 se Pražanům při slavnostní přehlídce představili příslušníci Československé samostatné obrněné brigády. První část přehlídky se uskutečnila ráno na Vypichu, kde byli vojáci přivítáni prezidentem republiky Edvardem Benešem.

Odtud vyjela brigáda směrem do centra hlavního města. Dlouhá kolona vojenských vozidel projela Bělohorskou třídou, dále Belcrediho třídou (dnešní Milady Horákové) na Strossmayerovo náměstí a odtud přes Hlávkův most kolem tehdejšího Denisova nádraží přes ulici Na Poříčí do ulice Na Příkopě. Tam vzdala jednotka čest prezidentovi republiky, jemuž její velitel brigádní generál Alois Liška podal hlášení. Z tribuny přehlídky přihlíželi vysocí představitelé spojeneckých států a jejich armád i významní českoslovenští politici a vojáci.

Za bouřlivých ovací přihlízejících občanů pokračovala brigáda z ulice Na Příkopě k Národní třídě, dále přes most Legií a později Plzeňskou třídou do Motola, kde byla slavnost ukončena. Odtud se brigáda vrátila k plnění svých vojenských úkolů v českém pohraničí.

Ukázka je výběrem z nesestříhaného obrazového materiálu, který pod označením „Czech Military Mission“ natáčeli českoslovenští frontoví kameramani z řad Československé samostatné obrněné brigády.

Kopie filmu byla do sbírek Vojenského historického ústavu Praha získána v roce 2008 převodem.

Technické údaje k filmové kopii: 35 mm, černobílá, nemá.

- <https://www.vhu.cz/exhibit/tank-challenger-na-prehlidce-cs-brigady-v-praze-2/>
- <https://www.vhu.cz/exhibit/polopasove-vozidlo-ceskoslovenske-samostatne-obrnene-brigady-na-prehlidce-v-praze/>
- <https://www.vhu.cz/exhibit/tank-challenger-na-prehlidce-cs-brigady-v-praze/>
- <https://www.vhu.cz/exhibit/britsky-pruzkumny-vuz-humber-scout-car/>
- <https://www.vhu.cz/exhibit/britska-petadvacetiliberni-kanonova-houfnice/>
- <https://www.vhu.cz/brezen-1945-vznik-tretiho-tankoveho-praporu-cs-samostatne-obrnene-brigady/>

Čs. obrněná brigáda byla dislokována na linii Lnáře-Nepomuk-Blatná (demarkační linie) a její členové ji měli střežit. Na dobu slavnostní vojenské přehlídky v Praze jim bylo mimořádně umožněno tuto opustit a odjet na přehlídku v Praze. Poté se však museli neprodleně vrátit (Bez zastavení museli zpět do „amerického sektoru“, přes Smíchov na Plzeň).

Zajímavostí přehlídky bylo, že v čele jelo 100 motocyklů, což bylo symbolické, protože takto vjeli nacisté do Prahy 15. 3. 1939.

Na závěr přehlídky jely 3 tankové prapory - celkově 271 tanků. Na přelomu září a října 1944 jich bylo pouhých 118, počátkem listopadu již 154 a v polovině února 1945 celkem 200. Na konci války tvořilo výzbroj brigády ne méně než 253 tanků, při započtení těch speciálně upravených dokonce 272. (Více informací se dočtete v tomto článku).

Na našem Youtube kanále VHÚ MOVIES je ke zhlédnutí film "Cesta domů po 45 letech (1990)", se záběry Tillerera průběžně pořizovány československými vojenskými kameramany (kpt. Miloš Novák, rt. Václav Kepák a voj. Kurt Goldberger) a v roce 1945 poprvé sestříhány do podoby uceleného dokumentárního filmu o československých pozemních jednotkách na západní frontě nazvaného „Cesta domů“. Z filmu „Cesta domů“ v roce 1990 rozsáhle citoval režisér Československého armádního filmu Karel Forst (1928–2012) do středometrážního stříhového filmu „Cesta domů po 45 letech“, který krátce po Sametové revoluci připomněl do té doby různými způsoby upozadovanou historii Československé samostatné obrněné brigády.

<https://www.vhu.cz/zitra-si-pripomeneme-80-let-od-prehličky-ceskoslovenske-samostatne-obrnene-brigady-v-praze>